

Tízholdasok: A felszínen 400 m hosszan, 110 m szélességben nagy mennyiségű Árpád-kori kerámiát, állatcsontot, tapasztástöredéket, paticsot találtunk.

A lelőhelyek nem veszélyeztetettek. A leletanyag a Hansági Múzeumba került.

ASZT ÁGNES

243. Madocsa határa

(Tolna megye) H, Á

Felső-Nyilas: Madocsától K-re, a Felső-Nyilas nevű dűlőben Tarczal János már korábban azonosított egy avar telepet, amelyet a WMM térképére is bejelöltek. Az enyhén tagolt, a Duna felé lejtő dombvonulat É-D irányban húzódó kiemelkedő részén egy szemmel is jól látható kis Ny-K-i irányú kiemelkedés található, amelyet kb. 25×15 m-es területen sűrűn borít a mészkő- és habarcs-, valamint a kevesebb téglatörmelék. A területen a 2003. november 14-i terepbejárás során kevés, de jól meghatározható embercsonttöredéket is találtunk, viszont középkori cserepet csak elvétve, faluhelyről pedig egyáltalán nem beszélhetünk. A templomhely (?) az avar telep KDK-i szélén helyezkedik el, azzal fedésben van, ám időbeli egykorúságuk az objektum jellege miatt minden bizonnyal kizárható. Talán egy mindeddig ismeretlen nevű, korán elpusztult középkori falu templomáról lehet szó.

Feltehetően erre a helyre vonatkoznak egyébként az 1865-ös Pesty-féle helynévgyűjtés Szentallya dűlőneve kapcsán említett épületmaradványok („ezen helyen apró épületek maradványai voltak, csak kevéssel ezelőtt is láthatók”). A helynév ma Szent-aljai-nyilasok alakban él; a név -nyilasok utótagja vélhetőleg a térképen is feltüntetett Alsó- és Felső-Nyilas dűlőre vonatkozik.

Kormó: A többek által és általam is korábban bejárt faluhelyen, a dűlőút közelében egy bronzedény 4 darabját találtam, amit átadtam a szekszárdi múzeumnak.

K. NÉMETH ANDRÁS

244. Magyarcsanád, Börcsök-dűlő

(Csongrád megye) A, Á, Kú

A tervezett távvezeték magyarországi szakasza Algyő és Nagylak között mintegy 47,2 km hosszú, érinti Algyő, Tápé, Maroslele, Makó, Apátfalva, Magyarcsanád, Csanádpalota és Nagylak községek területét. Nyomvonala Makóig a meglévő olajvezeték nyomvonala mentén halad, attól átlag 5–8 m-re, majd Makót követően attól elválik, és önálló nyomvonalon vezetve Nagylak térségében éri el az országhatárt. Az Algyő–Nagylak MOL tranzit gázvezeték 50 m szélességben bejárt nyomvonalában, a 2003. évi terepbejárás során 43 régészeti lelőhely került elő. A kutatás módszerének megfelelően valamennyi felszíni telepnyom.

A MOL 37. lelőhelyen Árpád-kori és kora újkori; a 38. lelőhelyen népvándorlás kori (avar); a MOL 39. lelőhelyen kora újkori leletanyagot gyűjtöttünk.

Munkatársak: Balogh Csilla, Lőrinczy Gábor és Türk Attila régészek, valamint az MFM – SZTE Régészeti Tanszék hallgatói.

BENDE LÍVIA

245. Makó határa

(Csongrád megye) U?, R, Sza, N, A, Á, Kk, Tö, Kú

A tervezett távvezeték magyarországi szakasza Algyő és Nagylak között mintegy 47,2 km hosszú, érinti Algyő, Tápé, Maroslele, Makó, Apátfalva, Magyarcsanád, Csanádpalota és Nagylak községek területét. Nyomvonala Makóig a meglévő olajvezeték nyomvonala mentén halad, attól átlag 5–8 m-re, majd Makót követően attól elválik, és önálló nyomvonalon vezetve Nagylak térségében éri el az országhatárt. Az Algyő–Nagylak MOL tranzit gázvezeték 50 m szélességben bejárt nyomvonalában, a 2003. évi terepbejárás során 43 régészeti lelőhely került elő. A kutatás módszerének megfelelően valamennyi felszíni telepnyom.

Benkő-dűlő: A MOL 11. lelőhelyen késő szarmata és Árpád-kori;

Gacsiba: a MOL 12. lelőhelyen rézkori (Pécel-Baden-kultúra), népvándorlás kori és kora újkori; a 13. lelőhelyen rézkori (bodrogkeresztúri kultúra), népvándorlás kori (avar), késő középkor-kora újkori; a 14. lelőhelyen késő szarmata, kora újkori (török kor); a 15. lelőhelyen római kori (késő szarmata) és Árpád-kori;

Pap-hát: a MOL 16. lelőhelyen őskori (újkőkor?), késő szarmata és Árpád-kori; a 17. lelőhelyen őskori (rézkor?) és szarmata; a 18. lelőhelyen népvándorlás kori (késő avar) és Árpád-kori; a 19. lelőhelyen szarmata és Árpád-kori?;

Sóstó ÉNy-i magaspártja: MOL 20. lelőhelyen szarmata;

Sóshalom alatt: MOL 21. lelőhelyen bronzkori, késő szarmata;

Sóstó É-i magaspártja: MOL 22. lelőhelyen őskori, késő szarmata; 23. lelőhelyen szarmata és Árpád-kori;

Igási-ugar: MOL 24. lelőhelyen Árpád-kori;

Igási-járandó: MOL 25. lelőhelyen Árpád-kori; 26. lelőhelyen késő szarmata és Árpád-kori;

Dáli-ugar: MOL 27. lelőhelyen rézkori (bodrogkeresztúri kultúra), késő szarmata, Árpád-kori és kora újkori; 28. lelőhelyen népvándorlás kori, Árpád-kori és kora újkori; 29. lelőhelyen bronzkori, szarmata és Árpád-kori; 30., 31. és 32. lelőhelyen szarmata; 33. lelőhelyen Árpád-kori;

Dáli-tanyák: MOL 34. lelőhelyen Árpád-kori; 35. lelőhelyen szarmata és Árpád-kori leletanyagot gyűjtöttünk.

Munkatársak: Balogh Csilla, Lőrinczy Gábor és Türk Attila régészek, valamint az MFM – SZTE Régészeti Tanszék hallgatói.

BENDE LÍVIA